

ΚΥΠΡΟΣ

Χορὸς Ἑλλαληνικὸς ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ
Παγκυπρίου γυμνασίου.

Ο ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ ΚΡΙΝΩΝ ΓΑΛΛΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

«Ἡ θεατρικὴ» ἐφημερίς «Θάρρος» τῆς Ρώμης δημοσιεύει τὰ ἀκόλουθα περὶ τοῦ Ζαν Μωρεάς :

Ἐγκαντίσγε τοῦ Ροστᾶν ἐπεδείκνυε μίαν περιφρόνητιν ἀνεξήγητον.

Διὰ τὸν «Ἀετιδέα» τοῦ εἰπεν ὁ Ζαν Μωρεάς.

— Εἶναι μία γῆγα μὲ πτερὰ ἀετοῦ.

ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ ἡτο σκληρὸς καὶ εῖρων εἰς τὰς κρίσεις του. Ὁ ποιητὴς, ὁ ἀπολογὸς συνήθιζε νὰ μη κοιμάται διὰ νὰ ἔχῃ τὴν αὐταπάτην, ὅτι ἡδο φοράς, συνήθιζε νὰ λέγῃ διὰ τὸν Σαΐζπηρ.

— Εἶναι ὁ διάβολος, ὁ ἀγαπητότερος εἰς τὸν Θεόν.

Διὰ τὸν Πατρικὸν ἔλεγεν. — Εἶναι εἰδὸς Σαΐζπηρ: δὲν τοῦ λείπει παρὰ τὸ νὰ φροντίζῃ διὰ τοὺς ἵππους καὶ διὰ τὴν θύραν τοῦ θεάτρου, καθὼς ὁ «Ἀγγλος».

Διὰ τὸν Φλωριμέρ. — Εἶναι τέλειος, ἀλλ' ἔχει τὴν τελειότητα τοῦ διυλισμένου ὑδατοῦ!..

Διὰ τὸν Γκαΐτε. — Εἶναι ὁ μεγαλείτερος τῶν Γερμανῶν, δηλαδὴ ὁ ὄλιγωτερον Γερμανός.

Διὰ τὸν Ἀλεξάνδρη Μυσσέ. — Εἶναι ἀληθῆς, γοητευτικὸς ποιητὴς. Ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἐμφανίζεται τερψινὸς ὑπάλληλος ἐνὸς καταστήματος γεωτερισμῶν.

★

Διὰ τὸν Ζαν Μωρεάς ὁ Λαμπρτίνος ἡτο ὁ μεγαλείτερος τῶν ποιητῶν τοῦ αἰώνος καὶ συνείθιζε γὰρ λέγει περὶ αὐτοῦ:

— Οὗτος σύρει τὴν γλώσσαν τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰώνος ὡς φορτίον!

Καὶ ἔπειτα προσέθετε:

— Ἀλλὰ τὴν σύρει πρὸς τὴν δέξιαν!

Ἐνα βράδευ τὸν ἥρωτησαν τί σκέπτεται διὰ τὸν Χούσμαν. Ὁ Μωρεάς ἐλαχές τόπε τὸ ἀπλοτεκνώτερον ὑδος καὶ μὲ ἐκπληκτὴν ἥρωτησεν.

— Ἀλλ' εἶναι λοιπὸν συγγραφεὺς ὁ Χούσμαν! Εγὼ πάντοτε ἐνόμισα, ὅτι ἡτο γκαστάπης!

Ἐγκαντίσγε τοῦ Ροστᾶν ἐπεδείκνυε μίαν περιφρόνητιν ἀνεξήγητον.

Διὰ τὸν «Ἀετιδέα» τοῦ εἰπεν ὁ Ζαν Μωρεάς.

— Εἶναι μία γῆγα μὲ πτερὰ ἀετοῦ.

— Άλλ' ἀγριώτερος ἐδεικνύετο πρὸς τὸν Ηλάρη περὶ τοῦ ἐποίησίου ἔλεγε:

— Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς δὲν ἔμαθεν ἀκόμη νὰ γράψῃ. Καὶ ὅμως ὑπῆρξε συνεργάτης του!

Δι᾽ ἐν βιβλίον τοῦ «Ἄδαρη» (πιθανῶς διὰ «Τὸ μαῦρο φεῦδη») ὁ Μωρεάς εἶπε μίαν ἡμέραν μὲ τὸ σύνηθες σαρκαστικὸν ὑφος, ὅτι τὸ βιβλίον ἔκεινο τὸ εἰχε πάντοτε εἰς τὸ προσκέφαλόν του.

— Επειδὴ δὲ οἱ συνομιληταί του ἔξερασαν ἐκπληκτούς οἱ Μωρεάς ἐσπεύσεις γὰρ ἐπειηγήσαρι.

— Εγγονίται, εἶναι ἐν βιβλίον ἐνὸς φίλου καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ πωλήσω μαζὸν μὲ τὰ παλιγγόχαρτα που γεμίζουν συχνὰ τὰ τραπέζια μου. Άλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔξιζε ὅπως λέγει θέσιν εἰς τὴν βιβλιοθήκην μου, δι' αὐτὸ τὸ ἐτοποθέτησα εἰς τὸ κομοδίνο μου, μαζὸν μὲ τὰ βιβλία τὰ ὅποια διατίθω. Άλλ' ἔχουν παρελθη δύο γρόνια καὶ εύρισκεται ἀκόμη εἰς τὴν ιδίαν θέσιν. Δὲν τὸ ἔγοιξα ἀκόμη!

— Εἰς τοὺς ζητοῦντας τὴν γνώμην του διὰ τὸν Ηλέρη Λοτή ἡρκεῖτο νὸτι ἀπαντήσει.

— Εἶναι ἔνας ἀνθρωπὸς τῆς θαλάσσης.

— Καὶ τίποτε ἄλλο;

— Εγειρὶ τὸ πρόσωπόν ὅτι περιέγραψε πᾶν ὃ, τι εἶδε, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδικον ὅτι εἶδε πολλὰ πράγματα γιωρὶς ἐνδιαφέρον.

Διὰ τὸν Ἀγδρέαν Σίδη ἔλεγε μὲ σκληρότητα κρίσεως.

— Εἶναι ἔνας κουτός ποσή γυρεύει ψύλλους! Καὶ ἔως ἐδῶ τίποτε τὸ κακόν. Τὸ δυστύγημα ὅμως εἶναι ὅτι θέλει γὰρ τοὺς δίδη εἰς τοὺς ἄλλους νὰ τοὺς τρώγουν!

K. K.